

INESSA ARMANDILLE

Hyvä ystävä!

Radekiin nähden Teillä samaten kuin Grigorilla esiintyy eräänlaista henkilökohtaisten vaikutelmien ja „synkän” poliittisen yleiskuvan aiheuttaman alakuloisuuden sekoittumista politiikan kanssa. Te säälittelette, murehditte, huokaillette,— ja siinä kaikki. Muunlaista politiikkaa kuin noudatettu, oli *mahdoton* harjoittaa; oli mahdoton kieltäytyä oikeista katsomuksista ja antaa periksi „Tyszkkan menetelmille”. Kuva ei ole „synkkä” sen vuoksi, eivätkä vasemmistolaiset ole heikkoja sen vuoksi, eikä „Vorbote” * ole ilmestymättä sen vuoksi,— vaan siksi, että vallankumouksellinen liike kasvaa äärimmäisen hitaasti ja kitsaasti. Se on kestävä; hatara liittoutuminen yhden henkilön (tai J. B:n + *Kin*) kanssa vain estäisi täyttämästä kestämissen vaikeaa tehtävää vaikeana aikana.

„Imperialistisen ekonomismin” suhteen meillä käy jotenkin niin, että „puhummme toistemme ohitse”. Te *kierrätte* minun antamani määritelmän, *sivuutatte* sen ja asetatte kysymyksen uudestaan.

„Ekonomistit” eivät „kieltäytyneet” poliittisesta taistelusta (kuten Te kirjoitatte) — se on epätarkkaa. He määrittelivät sen *väärin*. Samoin myös „imperialistiset ekonomistit”.

Te kirjoitatte: „Merkitsisikö täydellinenkään kieltäytyminen demokraattisista vaatimuksista kieltäytymistä poliittisesta taistelusta? Eikö *välitön taistelu* vallan valtaamiseksi ole poliittista taistelua?”

Siinähan se onkin, että Buharinilla (osittain myös Radekilla) juuri ilmenee jotain tämäntapaista, ja se on väärin. „Välitön taistelu vallan valtaamiseksi” samalla kun „täydellisesti kieltäydytään demokraattisista vaatimuksista” on

* — „Edelläkävijä”. *Toim.*

kerrassaan epäselvää, harkitsematonta, sekavaa, ja siinä Buharin sotkeutuukin.

Nimittäin: Te käsittelette kysymystä vielä hiukan toiselta kantilta nähden ristiriidan 2. ja 8. §:n välillä.

2. §:ssä sanotaan *yleensä*: sosialistinen vallankumous *on mahdoton* ilman demokratian puolesta käytävää taistelua. Se on kiistatonta, ja juuri siinä onkin Radekin + Buharinin heikkous, että he, *vaikka ovatkin eri mieltä* (kuten Tekin), eivät rohkene kiistää tätä!

Mutta — edelleen — tietyssä mielessä tietyllä kaudella *kaikkinaiset* demokraattiset päämäärät (ei ainoastaan itsemäärääminen! Huomatkaa tämä! Unohditte sen!) voivat jarruttaa sosialistista vallankumousta. Missä mielessä? millaisella hetkellä? milloin? kuinka? Esimerkiksi, jos liike on jo syttynyt, jos *vallankumous on jo alkanut*, jos *on valloitettava pankit*, mutta meille sanotaan: odota, varmista *ensiksi*, laillista tasavalta y.m.s.l

Esimerkki: elokuussa 1905 Duuman boikotointi oli oikea eikä merkinnyt kieltäytymistä poliittisesta taistelusta.

((2. §=*yleensä* kieltäytyä osallistumasta edustuslaitoksiin on mieletöntä; 8. §=sattu tapauksia, jolloin *täytyy* kieltäytyä: siinä Teille havainnollinen rinnastus, joka selittää, että 2. ja 8. §:n välillä *ei ole* ristiriitaa.))

Juniusta vastaan. Ajankohta: imperialistinen sota. Keino sitä vastaan? Vain sosialistinen vallankumous Saksassa. Junius ei sanonut tätä täysin selvästi ja otti demokratian ilman sosialistista vallankumousta.

On osattava *yhdistää* taistelu demokratian puolesta taisteluun sosialistisen vallankumouksen puolesta *alistas* taen edellisen jälkimmäisen tarpeisiin. Siinä koko vaikeus; siinä koko asian olemus.

Tolstoilaiset ja anarkistit heittävät syrjään edellisen. Buharin ja Radek ovat sotkeutuneet osaamatta yhdistää edellistä jälkimmäiseen.

Minä taas sanon: älä kadota näkyvistä *tärkeintä* (socialistista vallankumousta); pidä sitä pääasiana (Junius ei tehnyt sitä); aseta sen alaiseksi, koordinoi, aseta rinnakkaisesti sen alaiseksi *kaikki* demokraattiset vaatimukset (Radek + Buharin jättävät epäviisaasti pois *yhden* niistä) ja muista, että taistelu tärkeimmästä voi myös syttyä alettuun yksityiskysymyksestä. Mielestäni ainoastaan tällainen käsitys asiasta on oikea.

Ranskan+Venäjän sota Saksaa vastaan v. 1891. Te otatte „minun kriteerini” ja sovellatte sitä *ainoastaan* Ranskaan ja Venäjään!!!! Anteeksi, mutta missä siitä on logiikka? Minähän sanon, että *Ranskan ja Venäjän taholta* se olisi ollut taantumuksellista sotaa (jonka tarkoituksena on kääntää Saksan kehitys taaksepäin palauttamalla se kansallisesta yhtenäisyydestä pirstoutuneisuuteen): Entä *Saksan taholta*? Te vaikenette. Sehän on tärkeintä. Saksan taholta v. 1891 ei ollut eikä voinut olla kysymystä sodasta, joka olisi ollut luonteeltaan imperialistinen.

Te unohditte pääasian: v. 1891 ei yleensä ollut imperialismia (yritin todistaa kirjasessani, että se syntyi 1898—1900, ei aikaisemmin) eikä imperialistista sotaa, sitä ei voinut olla Saksan taholta. (Sivumennen sanoen silloin ei ollut myöskään vallankumouksellista Venäjää; se on hyvin tärkeää.)

Edelleen: „Saksan pirstoamisen ’mahdollisuus’ ei ole poissuljettu myöskään vv. 1914—1917 sodassa” Te kirjoittatte, nimenomaisesti vaihtaen olemassaolevan arvioinnin *mahdolliseen*.

Se ei ole historiallista. Se ei ole politiikkaa.

Se, mitä *on olemassa* nykyisin, on *imperialistista* sotaa *molemmilta* puolin. Olemme sanoneet sen 1.000 kertaa. Se on oleellista.

Entä „mahdollinen”!?? Vähänkös sitä voi olla „mahdollista”!

On naurettavaa kieltää imperialistisen sodan kansalliseksi sodaksi muuttamisen „*mahdollisuus*” (vaikka Usijevitsh kauhistui sitä!). Mikä ei olisikaan „mahdollista” maailmassa! Mutta toistaiseksi se ei ole muuttunut. Marxilaisuus perustaa politiikan *todelliseen*, eikä „mahdolliseen”. On mahdollista, että yksi ilmiö muuttuu toiseksi — meidän taktiikkammekaan ei ole luutunut. Parlez moi de la réalité et non pas des possibilités! *

Engels oli oikeassa. Minä olen elämässäni nähnyt kovin runsaasti Engelsiä vastaan tekaistuja syytöksiä opportunistista ja suhtaudun niihin äärimmäisen epäilevästi: Yrittäkääpä toki todistaa ensiksi, että Engels oli väärässä!! Ette todista sitä!

* — Puhukaa minulle todellisuudesta, älkääkä mahdollisuuksista! *Toim.*

Engelsin johdanto kirjaan „Luokkataistelut Ranskassa”²⁵⁹? Ettekö tiedä, että sitä on vääristelty Berliinissä *vastoin* hänen tahtoaan? Onko se vakavaa arvostelua?

Hänen mielipiteensä Belgian lakosta²⁶⁰? Koska? Missä? Millainen? En tiedä.

Ei. Ei. Engels *ei ole* erehtymätön. Marx *ei ole* erehtymätön. Mutta heidän „erehdystensä” osoittamiseen on käytävä käsiksi toisin, niin niin, kerrassaan toisin. Muuten Te olette 1.000 kertaa väärässä.

Puristan lujasti, lujasti kättänne. Teidän *Lenin*

*Kirjoitettu joulukuun 25 pnä 1916
Lähetetty Zürichistä Clarensiin*

*Julkaistu ensi kerran v. 1949
„Bolshevik” aikakauslehden 1. numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*